

INFORMACE PRO PRACOVNÍKY MŠ

(na základě pracovního setkání zástupců OSPOD a MŠ z ORP Nový Jičín zpracoval vedoucí OSPOD MěÚ Nový Jičín Mgr. R. Pešat ve spolupráci s lokální síťáčkou projektu „Multidisciplinární spolupráce v Moravskoslezském kraji“ Mgr. D. Smitkovou)

1. Vyzvedávání dětí z mateřských škol

Důležité informace vztahující se k tématu:

Vybraná ustanovení občanského zákoníku

§865 - Rodičovská odpovědnost náleží stejně oběma rodičům. Má ji každý rodič, ledaže jí byl zbaven.

§858 - Rodičovská odpovědnost zahrnuje povinnosti a práva rodičů, která spočívají v péči o dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte, v udržování osobního styku s dítětem, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání, v určení místa jeho bydliště, v jeho zastupování a spravování jeho jmění; vzniká narozením dítěte a zaniká, jakmile dítě nabude plné svéprávnosti. Trvání a rozsah rodičovské odpovědnosti může změnit jen soud.

§876- Rodičovskou odpovědnost vykonávají rodiče ve vzájemné shodě.

Dle §888 - Dítě, které je v péči jen jednoho rodiče, má právo stýkat se s druhým rodičem v rozsahu, který je v zájmu dítěte, stejně jako tento rodič má právo stýkat se s dítětem, ledaže soud takový styk omezí nebo zakáže; soud může také určit podmínky styku, zejména místo, kde k němu má dojít, jakož i určit osoby, které se smějí, popřípadě nesmějí styku účastnit. Rodič, který má dítě v péči, je povinen dítě na styk s druhým rodičem řádně připravit, styk dítěte s druhým rodičem řádně umožnit a při výkonu práva osobního styku s dítětem v potřebném rozsahu s druhým rodičem spolupracovat.

Dle §889 - Rodič, který má dítě v péči, a druhý rodič se musejí zdržet všeho, co narušuje vztah dítěte k oběma rodičům nebo co výchovu dítěte ztěžuje. Brání-li rodič, který má dítě v péči, bezdůvodně trvale či opakovaně druhému rodiči ve styku s dítětem, je takové chování důvodem pro nové rozhodnutí soudu o tom, který z rodičů má mít dítě ve své péči.

a) Péče ani styk není soudem upraven

Nejsou-li doposud upraveny vztahy rodičů a jejich styk s dítětem soudem, předá mateřská škola dítě kterémukoliv ze zákonných zástupců.

b) Dítě je svěřeno soudem do péče jednoho z rodičů a styk s druhým rodičem není soudem upraven

Je-li rozhodnuto soudem o péči a styk rodiče s dítětem není upraven soudně, závisí forma a rozsah styku na dohodě rodičů. Dohoda rodičů ve věci styku přitom nevyžaduje ke své platnosti schválení soudem.

Pokud se rodiče nejsou schopni na styku mimosoudně dohodnout, může na návrh jednoho z nich rozhodnout soud.

Je vhodné, aby MŠ obdržela předem prokazatelně od rodičů informace týkající se uzavřené dohody nebo soudní úpravy.

c) *Dítě je svěřeno soudem do péče jednoho z rodičů a styk s druhým rodičem je soudem upraven*

Je-li rozhodnuto soudem o péči a styk rodiče s dítětem je rovněž upraven soudní cestou, je žádoucí postupovat podle vykonatelného rozhodnutí soudu. Fakticky se může jednat o schválenou dohodu rodičů soudem nebo o direktivní rozhodnutí soudu. I zde je vhodné, aby mateřská škola obdržela předem od rodičů informace týkající se soudní úpravy.

d) *Dítě je soudem svěřeno do společné péče rodičů*

Společná péče fakticky znamená, že není konkrétní rozhodnutí o svěřením dítěte do péče jednoho z rodičů. Soud v těchto případech rozhoduje „pouze“ tak, že schválí dohodu rodičů. Nemůže tedy nikdy jít o direktivní rozhodnutí soudu. Předpokládá se vysoká míra schopnosti komunikace a kooperace rodičů v zájmu nezletilého dítěte. Předškolní zařízení předává v takovém případě dítě kterémukoliv z rodičů, pokud se rodiče nedohodnou jinak a tuto svou dohodu nedají předem na vědomí školskému zařízení.

e) *Střídavá péče*

Střídavá péče znamená, že dítě žije po určitý časový úsek s každým z rodičů. Ze zákona nevyplývá, v jakých časových intervalech by se měla střídavá péče realizovat. Rozhodnutí soudu může mít podobu schválené dohody nebo může jít o direktivní rozhodnutí soudu. Je vhodné, aby předškolní zařízení obdrželo předem od rodičů informace týkající se soudní úpravy.

2. Volba předškolního zařízení

Jak je výše uvedeno, rodičovskou odpovědnost vykonávají rodiče v souladu se zájmy nezletilého dítěte a ve vzájemné shodě. Nedohodnou-li se rodiče v záležitosti, která je pro dítě významná zejména se zřetelem k jeho zájmu, rozhodne soud na návrh jednoho z rodičů. Za významnou záležitost se považují zejména nikoli běžné léčebné a obdobné zákroky, určení místa bydliště a volba vzdělání nebo pracovního uplatnění.

Volba předškolního zařízení se považuje za významnou záležitost ve smyslu ust. § 877 odst. 2 občanského zákoníku. Při výběru zařízení by tedy měli rodiče postupovat ve vzájemné shodě.

Pakliže tomu tak není, může se jeden z rodičů obrátit na příslušný soud, a to ve smyslu ust. § 466 písm. j) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních. V rámci soudního řízení může soud rodičům nařídit setkání s mediátorem nebo psychologem.

3. Oznamovací povinnost

Zákon o sociálně – právní ochraně dětí ukládá školám a školským zařízením všimnout si skutečností, které děti ohrožují nebo narušují jejich vývoj, a povinnost oznamovat tyto skutečnosti bez zbytečného odkladu ihned po tom, kdy se o takové skutečnosti škola či školské zařízení dozví, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností (tedy OSPOD). Fakticky může jít o celou škálu negativních sociálních událostí, které mají nebo mohou mít nepříznivý dopad na zdárný vývoj dítěte. Může se jednat například o užívání alkoholu nebo jiných návykových látek rodiči, násilí na dětech, různé formy týrání, zneužívání, zanedbávání apod. Děti se svým pedagogickým pracovníkům o těchto skutečnostech bezpochyby

svěřují nebo je pracovníci sami z chování rodičů a dětí vyzorují. V této souvislosti pokládáme za nutné sdělit, že dítě může být ohroženo i násilím mezi samotnými rodiči.

Při plnění oznamovací povinnosti se nelze dovolávat povinnosti zachovávat mlčenlivost podle zvláštního předpisu.

Smyslem tohoto opatření je předcházet působení nepříznivých vlivů na děti a přijímat včas potřebná preventivní opatření či zabezpečit odpovídající pomoc.

Za nesplnění oznamovací povinnosti vyplývající ze zákona lze uložit pokutu do výše 50 000,- Kč.

Jestliže oznamovatel požádá OSPOD o zprávu, zda na základě skutečností, které sdělil, byly shledány důvody pro zařazení dítěte do registru ohrožených dětí, má orgán sociálně-právní ochrany povinnost odpovědět oznamovateli do 30 dnů ode dne přijetí oznámení.

Splněním oznamovací povinnosti vůči OSPOD není dotčena oznamovací povinnost podle trestního zákoníku.

Projekt "Multidisciplinární spolupráce v Moravskoslezském kraji" reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0014639 je spolufinancován Evropskou Unií.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

